

Галина Іванчук, канд.пед.наук, доцент
*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
м. Умань*

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Орієнтація України на входження в Європейський і світовий освітній простір зумовлюють посилення уваги до оволодіння іноземною мовою на всіх рівнях національної системи освіти. Особливої важливості ці питання набувають для вищої педагогічної школи, перед якою постає завдання підготовки майбутніх учителів відповідного профілю, які б характеризувалися високим професіоналізмом і якістю професійної діяльності. З огляду на це, підвищуються вимоги до змістового та організаційно-методичного наповнення професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови, базування цього процесу на основних ідеях компетентнісного підходу. Це пов'язано із стрімкою динамічністю сучасного світу, постійним оновленням вимог до фахівців, які в умовах іншомовного середовища набувають ще й відповідної специфіки.

Специфіка підготовки майбутнього вчителя іноземної мови передбачає не тільки оволодіння загальними для педагогічної діяльності вміннями та навичками, особистісними якостями, а й вміннями та навичками, зумовленими специфікою його професійної діяльності, насамперед іншомовною комунікативною компетентністю.

Професійна компетентність – це здатність фахівця від початку своєї професійної діяльності на рівні визначеного державою стандарту відповідати суспільним вимогам професії завдяки здійсненню ефективної професійної діяльності та демонструвати належні особистісні якості, мобілізуючи для цього відповідні знання, вміння, навички, емоції, ґрунтуючись на внутрішній мотивації, ставленнях, моральних та етичних цінностях і досвіді, усвідомлюючи обмеження своїх знань та акумулюючи інші ресурси для їх компенсації [1, с.110].

За своєю сутністю іншомовна освіта – це не лише оволодіння знаннями та вміннями з іноземної мови, а й пізнання культури народу, чия мова вивчається. Залучаючи майбутніх учителів до культури іншого народу, іншомовна освіта сприяє розвитку в них розуміння культури іншого народу, формує здатність орієнтуватися в сучасному полікультурному та інформаційному суспільстві, забезпечує встановлення та розвиток контактів з носіями різних мов і культур [3, с.12].

Поняття «іншомовна комунікативна компетентність» було запроваджено в науковий обіг Д. Хайзмом, який пояснював його як знання, що забезпечують індивіду можливість здійснення функціонально спрямованого мовленнєвого спілкування для досягнення успіху в комунікації в середовищі іншомовної культури [4].

Під іншомовною комунікативною компетентністю також розуміється «здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання. Вона базується на знаннях, навичках і вміннях, але ними не вичерпується, обов'язково охоплюючи особистісне ставлення до них людини, а також її досвід, який дає змогу «вплести» ці знання в те, що вона вже знала, та її спроможність збагнути життєву ситуацію, в якій вона зможе їх застосувати» [2, с.12].

Професійна компетентність майбутнього вчителя іноземних представлена також як єдність теоретичної і практичної готовності до професійної діяльності, що має комунікативну спрямованість, характеризує сукупність професійно важливих якостей та характеристик.

Узагальнюючи викладене, можна зробити такі висновки.

Професійна компетентність майбутнього вчителя іноземних мов може бути представлена як єдність теоретичної і практичної готовності до професійної діяльності, що має комунікативну спрямованість, характеризує сукупність професійно важливих якостей та характеристик.

Література:

1. Іванова С. В. Функціональний підхід до визначення професійної компетентності вчителя біології та організації її вдосконалення в закладі післядипломної освіти / С. В. Іванова // Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2008. – Вип. 42. – С.106–110.

2. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу / С. Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – 2010. – № 2. – С.11–17.

3. Педагогика. Большая современная энциклопедия / [сост. Е. С. Рапацевич]. – Минск: Современное слово, 2005. – 720 с.

4. Hymes D. On Communicative Competence / D. Hymes. – Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1971. – 174 p.